

Sprawozdanie roczne Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Bielsku Podlaskim za rok 2020.

I. Wprowadzenie.

Rok 2020 to kolejny rok wykonywania przez gminę zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zmianami) i jednocześnie kolejny rok realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Bielsku Podlaskim na lata 2018 – 2020, przyjętego Uchwałą Nr XL/325/18 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 30 stycznia 2018 roku.

Niniejsze sprawozdanie przedstawia zarówno stan realizacji ustawowych zadań w 2020 roku, jak również Programu.

W myśl art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należą:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b. organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c. prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4. finansowanie:
 - a. podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b. kosztów związanych z udzielaniem pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające;
5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
6. sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,

7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Bielsku Podlaskim na lata 2018 – 2020 ma na celu zapewnienie rodzinom i ich dzieciom na terenie miasta Bielsk Podlaski wielowymiarowego i zintegrowanego systemu wsparcia, w szczególności w sytuacjach kryzysu i w obliczu trudności życiowych. Program Wspierania Rodziny w mieście Bielsk Podlaski na lata 2018 – 2020 służy realizacji gminnej polityki rodzinnej.

Program Wspierania Rodziny w Bielsku Podlaskim na lata 2018 – 2020 opracowany został w oparciu o założenia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku oraz ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Przyjęty został Uchwałą Nr XL/325/18 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 30 stycznia 2018 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Bielsku Podlaskim na lata 2018 – 2020. Koordynatorem Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim, który w tym zakresie podejmuje współpracę z wieloma instytucjami ukierunkowanymi na rodzinę i dziecko.

Nadrzędnym celem Programu jest wspieranie rodziny w jej opiekuńczo – wychowawczej roli względem dzieci. Ważnym elementem Programu niezbędnym do realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny jest stworzenie warunków do rozwoju kadr pracujących na rzecz rodzin wieloproblemowych i umożliwienie wprowadzania nowych form pracy z rodzinami.

Działania podejmowane w roku 2020 w ramach zadań z zakresu wspierania rodziny, w tym w ramach Programu, adresowane były do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Miały na celu rozwijanie środowiskowych form pomocy rodzinie, jak również zapewnienie dzieciom opieki, która pozwala na zaspokojenie ich potrzeb psychofizycznych i stwarza odpowiednie warunki do prawidłowego rozwoju.

II. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny, w tym zadań Programu w roku 2020.

W roku 2020 zadania z zakresu wspierania rodziny, jak i Program były realizowane w sposób ciągły i spójny. Cele określone w Programie były realizowane przez różne instytucje. Dobra i wypracowana współpraca pomiędzy instytucjami daje szansę na szybką reakcję w sytuacji kryzysu w rodzinie.

Cel szczegółowy 1: tworzenie spójnego systemu wspierania dziecka i rodziny.

System wspierania rodziny w Bielsku Podlaskim jest skoordynowany i zorganizowany. Nie możemy mówić, iż w sytuacjach kryzysowych, w sytuacjach bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych nikt rodziną i dzieckiem się nie zajmuje. Rodziny są obejmowane nadzorem kuratora; wnioski do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny kieruje zarówno MOPS, jaki i inne instytucje (w tym szkoły). Nadzór ten daje gwarancję, że sytuacja w tych rodzinach jest na bieżąco monitorowana.

Rodziny z powodu bezradności są obejmowane przez pracowników socjalnych MOPS dodatkowym wsparciem. W ramach swoich obowiązków, wynikających przede wszystkim z ustawy o pomocy społecznej, obejmują oni rodziny znajdujące się w szczególnie trudnej lub wyjątkowej sytuacji, gdzie dobro dzieci może być w pewnym stopniu zagrożone (w związku z występującymi w rodzinach problemami wynikającymi przede wszystkim z bezrobocia, niepełnosprawności lub długotrwałej choroby, ale również z bezradności, problemów z uzależnieniami, głównie od alkoholu) szeroko rozumianą pracą socjalną. W tych rodzinach prowadzony jest wzmożony nadzór i w jego ramach podejmuje się systematyczną współpracę z kuratorami sądowymi, dzielnicowymi, pedagogami szkolnymi i wychowawcami. Proces objęcia wzmożoną pracą socjalną rozpoczyna się od rozpoznania środowiska i stworzenia przez pracownika socjalnego zarysu planu pracy z rodziną bezradną w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Ta wzmożona praca socjalna polega m.in. na cyklicznym, w zależności od indywidualnych potrzeb i problemów, wizytowaniu środowiska, sprawdzeniu aktualnych warunków bytowych, uzgodnieniu planu działania na kolejny okres, często obejmuje również przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej w celu poprawy sytuacji materialnej rodziny, itp. Podejmuje się w jej ramach wymianę informacji z innymi służbami lub wspólne czynności (głównie wspólne odwiedziny w środowisku – a więc z pedagogiem szkolnym i/lub wychowawcą, dzielnicowym i kuratorem). W roku 2020 pracownicy socjalni MOPS prowadzili wzmożoną pracą socjalną z 17 rodzinami, w których znajduje się 45 dzieci. Systematyczność działań pracowników socjalnych ma zapobiec i zapobiega sytuacjom, kiedy to dzieci należy umieścić w pieczy zastępczej. Widzimy tego wymierne efekty – w roku 2020, MOPS nie złożył żadnego wniosku do sądu rodzinnego o umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Należy jednak zawsze mieć na względzie dobro dziecka – gdy są uzasadnione ku temu przesłanki powinno być ono umieszczone w pieczy zastępczej.

Asystentura rodzinna w mieście Bielsk Podlaski:

Asystentem rodziny, o którym mowa w art. 12 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej może być osoba, która:

1. posiada:

- a. wykształcenie wyższe na kierunku pedagogika, psychologia, socjologia, nauki o rodzinie lub praca socjalna lub
 - b. wykształcenie wyższe na dowolnym kierunku uzupełnione szkoleniem z zakresu pracy z dziećmi lub rodziną i udokumentuje co najmniej roczny staż pracy z dziećmi lub rodziną lub studiami podyplomowymi obejmującymi zakres programowy szkolenia określony na podstawie art. 12 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i udokumentuje co najmniej roczny staż pracy z dziećmi lub rodziną lub
 - c. wykształcenie średnie i szkolenie z zakresu pracy z dziećmi lub rodziną, a także udokumentuje co najmniej 3-letni staż pracy z dziećmi lub rodziną;
2. nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona;
 3. wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego;
 4. nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Asystenci rodziny zatrudnieni w MOPS spełniają wymogi kwalifikacyjne.

Asystent nr 1 (zatrudnienie od 10.12.2018 r.) ukończyła studia na Uniwersytecie w Białymstoku na Wydziale Pedagogiki i Psychologii na kierunku praca socjalna. Tytuł zawodowy licencjat. Posiada dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia na kierunku praca socjalna. Tytuł zawodowy magister.

Asystent nr 2 (zatrudnienie od 18.03.2019 r.) ukończyła studia na Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie na kierunku pedagogika specjalna w zakresie pedagogiki resocjalizacyjnej. Tytuł zawodowy: licencjat.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej precyzuje w sposób jednoznaczny, kiedy rodzinie może być przyznany asystent rodziny. Dzieje się tak w przypadku, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej. Po przeprowadzeniu wywiadu pracownik socjalny dokonuje analizy sytuacji rodziny. Jeżeli z tej analizy wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny występuje do kierownika ośrodka pomocy społecznej z wnioskiem o jego przydzielenie.

W roku 2020 asystenturą rodzinną przez 2 asystentów rodziny objęte były łącznie 22 rodziny, w tym 58 dzieci. 1 rodzina zakończyła pracę z asystentem rodziny w związku z

opuszczeniem naszego miasta. 3 rodziny są zobowiązane przez sąd rodzinny do współpracy z asystentem rodziny.

Asystenci pracowali z rodzinami w ich miejscu zamieszkania. Zadania asystenta rodziny to m.in.:

1. opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
2. udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
3. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
4. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
5. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
6. wspieranie aktywności społecznej rodzin;
7. motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
8. udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
9. motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
10. udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
11. podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
12. prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
13. realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
14. współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań asystent uzna za niezbędną.

Asystenci rodziny prowadzą dokumentację dotyczącą pracy z rodziną, w tym również dokonują okresowej oceny sytuacji rodziny i przekazują tę ocenę Dyrektorowi MOPS.

Asystent rodziny jest zobowiązany do podnoszenia swoich kwalifikacji. Zadaniem gminy jest natomiast tworzenie asystentom rodziny możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Asystenci rodziny w MOPS mają tego świadomość i z tego prawa i obowiązku korzystają.

Obaj asystenci rodziny systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje w zakresie pracy z dziećmi i rodziną. Są to zarówno szkolenia (w tym płatne i bezpłatne), warsztaty oraz

różne formy samokształcenia. Ponadto sami asystenci rodziny wyszukują informacji, wskazówek, rekomendacji dotyczących pracy z rodziną i dzieckiem w Internecie.

W związku z sytuacją epidemiczną na terenie Polski w roku 2020 komercyjna oferta szkoleniowa w głównej mierze obejmowała szkolenia on-line. Mimo zgłoszeń na szkolenia bezpłatne w ramach działań Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Białymstoku asystenci rodziny nie byli kwalifikowani z uwagi na brak miejsc w szkoleniach. Dzięki staraniom Urzędu Miasta asystenci rodziny i pracownicy socjalni wzięli udział w szkoleniu „Trudne sytuacje w pracy z rodziną: szanse i zagrożenia – studium przypadku”. Organizator i płatnik – Urząd Miasta Bielsk Podlaski.

W roku 2020 środki wydatkowane na wynagrodzenia asystentów rodziny wyniosły łącznie 111.506,22 zł, z tego:

- płace i pochodne: 109.047,62 zł (w tym 3.400,00 zł w ramach Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2020)
- odpis na ZFŚS: 2.458,60 zł.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w roku 2020 ogłosił „Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2020”. Program przewidywał dofinansowanie w formie jednorazowego dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny w wysokości 1.700,00 zł na każdego zatrudnionego asystenta rodziny w gminie, proporcjonalnie do wymiaru etatu. Miasto przystąpiło do realizacji programu. W jego ramach zostały przyznane środki w kwocie 3.400,00 zł na wypłatę jednorazowego dodatku do wynagrodzeń dla 2 asystentów rodziny. Środki zostały wykorzystane w całości.

Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej:

Ustalenie gminy właściwej do ponoszenia opłat za pobyt dzieci w pieczy zastępczej następuje w oparciu o art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w którym wskazuje się gminę właściwą ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej. Wysokość opłat jest następująca:

- w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej – 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka,
- w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej – 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka,
- w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej – 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka.

W roku 2020 MOPS opłacał pobyt 21 dzieci w pieczy zastępczej, w tym za:

- 14 dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych,

- 1 dziecko w zawodowej rodzinie zastępczej,
- 1 dziecko w Regionalnej Placówce Opiekuńczo – Terapeutycznej w Ignatkach - Osiedle,
- 3 dzieci w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej Typu Rodzinnego Nr 1 w Bielsku Podlaskim,
- 2 dzieci w Domu Dziecka w Białowieży.

Łączna kwota wydatków w 2020 roku na ten cel wyniosła 185.713,36 zł.

Wg stanu na dzień sporządzenia sprawozdania 19 dzieci przebywa w pieczy zastępczej z obowiązkiem ponoszenia opłat, w tym:

- 14 dzieci w rodzinach zastępczych (spokrewnionych i zawodowej),
- 2 dzieci w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej Typu Rodzinnego Nr 1 w Bielsku Podlaskim,
- 2 dzieci w Domu Dziecka w Białowieży,
- 1 dziecko w Regionalnej Placówce Opiekuńczo – Terapeutycznej w Ignatkach - Osiedle.

O wysokości świadczenia i dodatków przysługujących rodzinie zastępczej orzeka powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go w pieczy.

Gmina nie ma realnego wpływu na koszty związane ze współfinansowaniem kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej, musi natomiast zabezpieczyć środki na sfinansowanie zadania.

Cel szczegółowy 2: rozpoznawanie i profesjonalna ocena zagrożeń dobra dziecka, wzmocnienie roli i funkcji rodziny.

Poradnictwo specjalistyczne:

Rodziny zamieszkałe w mieście Bielsk Podlaski mają możliwość dostępu do pomocy konsultanta prawnika w ramach istniejącej Poradni Rodzinnej. Prawnik udziela bezpłatnych porad mieszkańcom z zakresu prawa rodzinnego i prawa cywilnego. Są to obszary największego zainteresowania osób korzystających z Poradni. W roku 2020 konsultant prawnik udzielił porad prawnych 129 rodzinom.

Ponadto rodziny mogą korzystać z porad specjalistów w innych instytucjach. Poradnictwo specjalistyczne na rzecz wspierania rodziny było również finansowane ze środków budżetu miasta.

Tabela Nr 1. Poradnictwo specjalistyczne w roku 2020 finansowane ze środków budżetu miasta Bielsk Podlaski.

Lp.	Specjalista	Rodzaj świadczonych porad	Wysokość środków wydatkowanych na ten cel w zł
1	Specjalista II ^o w zakresie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, specjalista psychoterapii uzależnień	Konsultacje dla mieszkańców miasta Bielsk Podlaski znajdujących się w sytuacjach kryzysowych, w tym doznających przemocy w rodzinie (84 osoby)	22.640,00 zł
2	Specjalista terapii uzależnień, mediator, certyfikowany realizator programów CANDIS, FRED GOES NET, terapeuta Stowarzyszenia Pomocy Rodzinie DROGA, placówki ETAP – Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Białymstoku.	Konsultacje skierowane do mieszkańców miasta Bielsk Podlaski, do osób, które zażywają substancje psychoaktywne, ich rodzin, które pozostają w bliskim związku z osobą zażywającą substancje psychoaktywne oraz wychowawców, nauczycieli, pedagogów, pracowników socjalnych, kuratorów sądowych, policjantów, którzy w pracy zawodowej zajmują się profilaktyką uzależnień (30 osób)	16.000,00 zł

Źródło: Dane Urzędu Miasta Bielsk Podlaski

Realizacja programu Karta Dużej Rodziny.

W roku 2020 programem Karty Dużej Rodziny objęto 78 rodzin, którym przyznano 323 karty tradycyjne i 132 karty elektroniczne. Z powyższego rodzicom przyznano 198 kart tradycyjnych i 85 kart elektronicznych, a dzieciom 125 kart tradycyjnych i 47 kart elektronicznych. Koszt programu w ramach udzielonej dotacji wyniósł 1.036,09 zł.

Realizacja ogólnopolskiej kampanii „Postaw na rodzinę”.

Celem kampanii było budowanie poczucia jedności z najbliższymi członkami rodziny, tworzenie okazji do wspólnego przebywania rodziców z dziećmi, propagowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie postaw prozdrowotnych.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym tj. przyznawanie stypendiów i zasiłków szkolnych.

Pomoc materialna udzielona była uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych.

Łącznie w 2020 roku przyznano stypendia 169 uczniom oraz 5 uczniom w związku z wystąpieniem w rodzinie ucznia zdarzenia losowego przyznano zasiłki szkolne. Najniższe stypendium wynosiło 161,20 zł, zaś najwyższe 248,00 zł. W okresie od stycznia do czerwca 2020 r. stypendia szkolne wypłacono na kwotę 50.062,33 zł (środki z dotacji celowej 40.049,86 zł i środki własne 10.012,47 zł) oraz w okresie od września do grudnia 2020 r. stypendia szkolne wypłacono na kwotę 67.911,30 zł, zaś zasiłki szkolne na kwotę 3.377,97 zł. Łącznie w 2020 r. z tytułu przyznanych stypendiów i zasiłków szkolnych wypłacono kwotę 121.351,60 zł.

Pomoc kobietom w ciąży powikłanej i po porodzie na zasadach określonych w ustawie „Za życiem”.

W roku 2020 wpłynęły 3 wnioski o przyznanie jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 3 ww. ustawy. Wnioski dotyczyły dwojga dzieci. Świadczenia w łącznej kwocie 12.000,00 zł zostały przyznane i wypłacone.

O inną pomoc wynikającą z ustawy wnioski nie były składane.

Świadczenie „Dobry Start”.

Na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. poz. 1061 ze zmianami) MOPS w Bielsku Podlaskim stał się realizatorem również tego zadania. Programem został objęty każdy uczeń (dziecko lub osoba ucząca się), który spełnia dwa warunki:

1. nie ukończył:
 - 20 lat,
 - 24 lat — jeśli ma orzeczenie o:
 - a. umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności,
 - b. potrzebie kształcenia specjalnego,
 - c. potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

Program objął również uczniów, którzy osiągnęli ten wiek przed rozpoczęciem roku szkolnego w danym roku kalendarzowym.

2. uczy się w:
 - szkole podstawowej,
 - szkole ponadpodstawowej,
 - klasach dotychczasowej szkoły ponadgimnazjalnej prowadzonej w szkole ponadpodstawowej,

- szkole artystycznej, w której jest realizowany obowiązek szkolny lub nauki,
- młodzieżowym ośrodku socjoterapii,
- specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym,
- specjalnym ośrodku wychowawczym,
- ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym.

Z programu Dobry start nie mogli skorzystać:

- dzieci w przedszkolu — w tym dzieci, które rozpoczynały roczne przygotowanie przedszkolne (zerówkę) w szkole lub przedszkolu,
- studenci.

Świadczenie dobry start przysługuje w kwocie 300,00 zł na dziecko — niezależnie od wysokości dochodu rodziców dziecka. Jeśli dziecko jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców — każdy z rodziców mógł dostać połowę świadczenia, czyli 150,00 zł.

Organ realizujący program na obsługę otrzymał 10,00 zł za dziecko; z tej kwoty 8,00 zł powinno być zostać przeznaczone na wynagrodzenie osób zajmujących się obsługą programu.

W roku 2020 wypłacono świadczenie dobry start dla 2.620 dzieci na łączną kwotę 785.100,00 zł. Koszty obsługi wyniosły 26.290,00 zł, w tym wynagrodzenia i pochodne 25.396,50 zł.

Cel szczegółowy 4: wspomaganie funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodziny i przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodziny.

Placówka wsparcia dziennego.

Na terenie miasta Bielsk Podlaski funkcjonuje świetlica socjoterapeutyczna prowadzona przez Caritas Diecezji Drohiczyńskiej o statusie placówki wsparcia dziennego wpisana do rejestru prowadzonego przez Burmistrza Miasta. Jest to placówka typu opiekuńczego przeznaczona dla 20 dzieci. Na prowadzenie placówki Caritas Diecezji Drohiczyńskiej pozyskuje środki w ramach dotacji z budżetu miasta Bielsk Podlaski.

Działania Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W roku 2020 do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI) wpłynęły łącznie 183 formularze „Niebieska Karta A”, w tym:

- a. 2 z MOPS,
- b. 180 z Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim,
- c. 1 z placówek oświatowych.

Wśród 183 formularzy „Niebieska Karta – A”:

- a. 120 dotyczyło procedur wszczętych w roku 2020,
- b. 63 dokumentowały kolejne zdarzenia w procedurach wszczętych w latach ubiegłych.

Ogólna liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta” w 2020 r. na terenie miasta Bielsk Podlaski wynosiła 135. Liczba osób w rodzinie wyniosła 298.

Przewodniczący ZI powołał 120 grup roboczych, w skład których zgodnie z art. 9a ust. 11 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wchodził:

1. pracownik socjalny
2. dzielnicowy
3. przedstawiciel MKRPA (jeżeli z formularza zgłoszeniowego wynikało, że w rodzinie występuje problem alkoholowy)
4. pedagog szkolny (gdy dziecko z rodziny objętej procedurą „NK” uczęszczało do szkoły lub przedszkola)
5. kurator sądowy (jeżeli któryś z członków rodziny objętej procedurą „NK” był oddany pod dozór lub nadzór kuratora)

W roku 2020 odnotowano 324 spotkania grup roboczych (średnio 2 – 3 spotkania w jednej sprawie). Liczba osób powołanych do grup roboczych wynosiła 721.

Realizując procedurę „Niebieska Karta” z 92 osobami, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie przeprowadzono rozmowy, dokonując analizy sytuacji rodziny i wypełniając formularz „Niebieska Karta – C”. Osoby te zostały poinformowane, że znęcanie fizyczne i psychiczne jest przestępstwem i przedstawiono aspekty odpowiedzialności karnej ciążyącej na sprawcach przemocy. Osobom tym przekazano również ulotkę informacyjną z danymi adresowymi instytucji udzielających pomocy działających na terenie miasta Bielsk Podlaski.

91 osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie zostało wezwanych na posiedzenie grupy roboczej. Na wezwanie Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego stawilo się 60 osób. Przeprowadzono z nimi rozmowy, pouczone o skutkach prawnych wynikających ze stosowania przemocy w rodzinie i w ich obecności wypełniono formularz „Niebieska Karta – D”. Osoby te zostały również poinformowane o możliwości skorzystania z pomocy psychologa oraz dobrowolnego udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób przejawiających zachowania agresywne realizowanym w PCPR w Bielsku Podlaskim.

W ramach procedury „Niebieska Karta” w 9 przypadkach Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Mieście Bielsk Podlaski wystąpił do Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z wnioskiem o wgląd w sytuację rodziny – w 3 przypadkach ograniczono władzę rodzicielską, w 1 przypadku dziecko zostało umieszczone

w rodzinie zastępczej. W 1 przypadku Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim przekazał sprawę do Sądu Okręgowego w Białymstoku z uwagi na toczącą się sprawę rozwodową. W 1 przypadku rodzina została poddana badaniom w Opiniodawczym Zespole Sądowym Specjalistów w Białymstoku. W 3 przypadkach zostało złożone zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa znęcania nad członkiem rodziny. W 4 przypadkach złożono do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wnioski o leczenie odwykowe osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.

W roku 2020 dokonano 121 zakończeń procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na:

- ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy – 65 formularzy,
- rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań – 56 Kart.

Cel szczegółowy 5: pomoc w zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży. Wypoczynek letni i zimowy.

Organizację wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży w roku 2020 obrazuje poniższa tabela.

Tabela Nr 2: Wypoczynek letni w roku 2020.

Lp.	Nazwa organizatora	Wysokość środków z budżetu miasta przeznaczonych na zadanie	Ilość dzieci biorących udział w wypoczynku
1	Caritas Diecezji Drohiczyńskiej	15.798,00 zł	15

Źródło: Dane Urzędu Miasta Bielsk Podlaski.

Zajęcia opiekuńczo – wychowawcze i pozaszkolne w świetlicach środowiskowych.

Na prowadzenie świetlic środowiskowych przy bielskich szkołach w 2020 roku wydatkowano łącznie kwotę 48.794,59 zł, na prowadzenie świetlicy pozaszkolnej Caritas Diecezji Drohiczyńskiej „Świetlica Socjoterapeutyczna Uśmiech Dziecka” – 11.674,04 zł i zajęć świetlicowych prowadzonych przez Stowarzyszenie „Ojcowizna Ziemi Bielskiej” – 20.275,00 zł.

Poniższa tabela opracowana i udostępniona przez Urząd Miasta Bielsk Podlaski obrazuje realizację zadania.

Tabela Nr 3: Wykaz świetlic środowiskowych w mieście Bielsk Podlaski w roku szkolnym 2019/2020.

Lp.	Nazwa świetlicy, podmiot prowadzący	Ilość uczestników	Rodzaj prowadzony zajęć:
1	„Arka” przy Szkole	32	- socjoterapeutyczne,

	Podstawowej nr 2 im. kpt. W. Wysockiego		- plastyczne, - sportowe, - logopedyczne
2	„Kąg Przyjaźni” przy Szkole Podstawowej nr 4 im. Adama Mickiewicza	61	- socjoterapeutyczne, - językowe, - sportowe, - informatyczne, - przyrodnicze
3	„Radość i Przyjaciele” przy Szkole Podstawowej nr 5 im. Szarych Szeregów	60	- dydaktyczno-wyrównawcze, - komputerowe, - przyrodniczo-techniczne, - rozwijające umiejętności emocjonalno-społeczne, - terapia przez ruch, - fotograficzne,
4	Świetlica środowiskowa przy Szkole Podstawowej nr 3 z DNJB im. J. Kostyczewicza	35	- rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, - wyrównawcze z języka angielskiego, - wyrównawcze z matematyki i informatyki, - treningu kreatywności, - rozwijające zainteresowania filmowe i fotograficzne
5	„Świetlica Socjoterapeutyczna Uśmiech Dziecka” prowadzona przez Caritas Diecezji Drohiczyńskiej	20	- pedagogiczno-wychowawcze, - socjoterapeutyczne, - plastyczno-artystyczne
6	Zajęcia świetlicowe prowadzone przez Stowarzyszenie „Ojcowizna Ziemi Bielskiej”	około 30	- z profilaktyki alkoholowej i przeciwdziałania przemocy, - plastyczne, - muzyczne, - sportowe, - rękodzielnicze

Źródło: Dane Urzędu Miasta Bielsk Podlaski.

Organizacja opieki nad dziećmi w wieku 0-3 w ramach klubów dziecięcych i żłobków.

1. od 01.01.2020 r. do 30.09.2020 r. – funkcjonował 1 klub i 7 żłobków,
2. od 01.10.2020 r. do 31.12.2020 r. – funkcjonowało 8 żłobków.

W 2020 roku do klubu dziecięcego uczęszczało średnio 12 dzieci, zaś do żłobków 158 dzieci.

Na wsparcie klubu dziecięcego w roku 2020 z budżetu miasta Bielsk Podlaski przekazano 26.000,00 zł, a na wsparcie wszystkich żłobków 495.600,00 zł.

III. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny i Programu w kolejnych okresach, w tym potrzeby i finansowanie.

Rok 2020 to ostatni rok realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Bielsku Podlaskim na lata 2018 – 2020, który stanowił uzupełnienie zadań realizowanych na rzecz

rodziny w mieście Bielsk Podlaski, zadań zapisanych w dokumentach strategicznych i innych programach.

Uchwałą Rady Miasta Bielsk Podlaski Nr XXXII/251/21 z dnia 26 stycznia 2021 roku został przyjęty Gminny Program Wspierania Rodziny w Bielsku Podlaskim na lata 2021 – 2023.

Główne cele Programu wsparcia rodzin to:

- 1) tworzenie warunków do realizowania zadań gminy z zakresu wspierania rodziny,
- 2) wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych;
- 3) rozwój usług i form wsparcia na rzecz rodzin.

Koordynatorem Programu będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim we współpracy z instytucjami z obszaru wspierania rodziny. Dyrektor tej jednostki będzie co roku do 31 marca przedkładał Radzie Miasta Bielsk Podlaski sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023 finansowany będzie ze środków budżetu miasta Bielsk Podlaski i dotacji pochodzących ze środków budżetu państwa oraz innych źródeł. Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych. Zadania Programu będą wdrażane i realizowane etapowo zgodnie z możliwościami finansowym miasta Bielsk Podlaski. Najtrudniejsze do oszacowania są środki, które muszą zostać przeznaczone na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Bielsku Podlaskim na lata 2021 – 2023 wyznacza kierunki na rzecz wspierania rodziny. Wdrażanie poszczególnych zadań uzależnione jest od możliwości organizacyjnych, finansowych i prawnych jego realizatorów.

IV. Wspieranie rodziny odbywa się również w ramach zadań zleczanych i dofinansowania organizacji pozarządowych z budżetu miasta (Załącznik Nr 1 do Sprawozdania)

Bielsk Podlaski, 25.02.2021 r.

Opracowała: Anna Niewińska

MIEJSKI OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ
17-100 Bielsk Podlaski
ul. Kazimierzowska 18/3
REG.050274626 tel/fax 085 730 20 06

DYREKTOR

/-/ Anatol Wasiluk

Załącznik Nr 1 do Sprawozdania z realizacji w roku 2020 zadań z zakresu wspierania rodziny, w tym z Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Bielsku Podlaskim na lata 2018 – 2020.

Tabela Nr 4. Udzielone dotacje z budżetu miasta Bielsk Podlaski na realizację zadań publicznych w roku 2020 na szeroko rozumiane wspieranie rodziny:

Lp.	Nazwa podmiotu	Nazwa zadania	Wykorzystana kwota dotacji w zł	Opis zadania
1	Caritas Diecezji Drohiczyńskiej	„Wakacyjna frajda z Caritas Diecezji Drohiczyńskiej”	15.798,00	Zadanie polegało na organizacji wypoczynku letniego dla 15 dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych z realizacją programu profilaktycznego
2	Caritas Diecezji Drohiczyńskiej	„Świetlica Socjoterapeutyczna Uśmiech Dziecka”	11.674,04	W ramach zadania zorganizowano zajęcia świetlicowe dla 20 dzieci, w tym z rodzin dysfunkcyjnych.
3	Stowarzyszenie Abstynentów „Promień”	„Promowanie trzeźwego stylu życia połączone z działaniami pomocowymi skierowanymi do osób rodzin z problemami alkoholowymi”	8.850,00	W ramach realizacji zadania uczestnicy mieli możliwość skorzystania z porad psychologa, terapeuty uzależnień i wziąć udział w imprezach integracyjnych.
4	Stowarzyszenie „Ojcowizna Ziemi Bielskiej”	„Młodość to Odpowiedzialność. Całoroczne zajęcia świetlicowe dla dzieci i młodzieży oraz punkt wsparcia dla rodziców”	20.275,00	W ramach zadania zorganizowano zajęcia świetlicowe dla 30 dzieci oraz spotkania dla rodziców.
5	Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Szansa”	„Rehabilitację zaczynamy – siły nabieramy”	4.800,00	Rehabilitacją zostało objętych 260 osób.
6	Polski Związek Niewidomych Okręg Podlaski	„Rehabilitacja i edukacja”	2.000,00	W ramach realizacji zadania przeprowadzono z 1 uczestnikiem 20 zajęć z rehabilitacji

				ruchowej. Dzięki temu usprawnione zostało chodzenie, równowaga. Rehabilitacja miała również na celu wsparcie i aktywizację społeczną.
7	Stowarzyszenie Pomocy „Serce Ludzi Ziemi Bielskiej”	„Ćwiczymy i masujemy – tak rehabilitujemy”	4.800,00	13 uczestników zadania skorzystało z cyklu 12 zabiegów masażu. Czas trwania zabiegu od 45 minut do 1 godziny.
8	Stowarzyszenie Rodziców Osób Niepełnosprawnych „Lazur Nadziei”	„Ku sprawności”	6.500,00	6 osób uczestniczyło w zajęciach w Centrum Diagnostyczno – Terapeutycznym „Mozaika”, w zajęciach korekcyjno – kompensacyjnych z elementami pływania 8 osób, a z masażu skorzystało 10 osób. Działania w ramach zadania usprawniły sposób poruszania się, samoobsługę oraz poprawiły stan psychiczny podopiecznych.

Źródło: Dane Urzędu Miasta Bielsk Podlaski.